

**ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ
у 2017/18 навчальному році, 1 курс**

Інститут (факультет): **Гуманітарний.**

Спеціальність: **231 Соціальна робота.**

Освітня програма (спеціалізація): **Соціальна робота.**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський).**

Група: **ІС-171**

Навчальний рік, у якому вивчаються дисципліни: **2018/19.**

Курс, на якому вивчаються дисципліни: **2.**

Кількість дисциплін для вивчання у осінньому семестрі: **2.**

- 1) Перша дисципліна вибирається з переліку:
 - Основи соціальних наук. Естетика;
 - Основи соціальних наук. Етика.

- 2) Друга дисципліна вибирається з переліку:
 - Професійне спілкування у соціальній роботі;
 - Психологія спілкування.

Кількість дисциплін для вивчання у весняному семестрі: **2.**

- 1) Перша дисципліна вибирається з переліку:
 - Основи соціальних наук. Правове регулювання інформаційної діяльності;
 - Основи соціальних наук. Трудове та підприємницьке право.

- 2) Друга дисципліна вибирається з переліку:
 - Волонтерство у соціальній роботі;
 - Соціальна допомога і взаємодопомога.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ «ЕСТЕТИКА»

Кафедра, що забезпечує викладання: **кафедра філософії та методології науки**

Викладач: **доц. Барановська О.М.**

Лекцій – 30 год., практичних -14 год. Форма контролю – залік

Мета викладання навчальної дисципліни – підготовка фахівців гуманітарного профілю, що працюватимуть у галузі культурології, музейної, інформаційної та управлінської діяльності. У професійному плані вивчення дисципліни спрямовано на формування комплексу знань щодо нормативних засад та регулятивних принципів естетичного мислення, що визначають здатність до кваліфікованого аналізу творів або явищ на предмет їх естетичної або художньої цінності. Оволодіння знаннями з естетики дозволяє сформувати уяви про статус і розвиток змісту естетичних цінностей в культурі, теоретичні основи визначення базових естетичних понять і сутності мистецтва, що сприяє здатності свідомо оцінювати тенденції культурного і суспільного життя.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Предмет та теоретичні напрямки естетики.

Предмет і структура естетики. Естетичне відношення людини до дійсності. Місце естетичних цінностей у розвитку суспільства. Фундаментальні естетичні поняття та теоретичне обґрунтування їх загальнозначущості. Основні підходи щодо вирішення проблем естетики: раціоналістична естетика, натуралістична естетика, ірраціоналістична естетика.

Змістовий модуль 2. Нормативні поняття естетики.

Поняття естетичної норми. Естетичний смак. Естетизм та естетство. Основа та засоби виховання смаку. Поняття канону. Поняття стилю і почуття стилю. Витоки та принципи трансформацій стилю. Смак і стиль. Естетичні вимоги дотримання стилю. Еклектика. Нормативні поняття естетики як інструмент виховання.

Змістовий модуль 3. Значення та естетична цінність мистецтва.

Естетична цінність мистецтва. Історія мистецтва, мистецтвознавство та естетика – шляхи освідомлення сенсу мистецтва. Твір мистецтва і художній образ. Мова мистецтва. Морфологія мистецтва і художня реальність. Інтерпретація художнього твору. Теоретичні засади інтерпретації. Твір мистецтва: його статус і сенс у погляді автора, реципієнта та експерта.

Змістовий модуль 4. Естетика у соціо-культурному просторі.

Естетика як образ повсякдення. Виразність явищ повсякдення. Естетична дихотомія свята і повсякдення, буденного і надзвичайного. Трансформації та переоцінка естетичних цінностей в історії культур. Естетичні виміри образу епохи. Естетика як форма влади. Естетичні стандарти масової та елітарної культури. Естетична свідомість як об'єкт і суб'єкт впливу.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основні теоретичні напрямки розвитку естетики; нормативні засади та регулятивні принципи стосовно визначення естетичних понять та естетичних стандартів культури, теорії щодо сутності та цінності мистецтва.

вміти: розрізняти типи естетичних цінностей; аналізувати та оцінювати тенденції культурного і суспільного життя відповідно естетичним нормативним вимогам; опанувати естетичною культурою як засобу входження в суспільне буття; свідомо будувати власну систему світорозуміння.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ «ЕТИКА»

Кафедра, що забезпечує викладання: **кафедра філософії та методології науки**

Викладач: **доц. Барановська О.М.**

Лекцій – 30 год., практичних -14 год. Форма контролю – залік

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні комплексу знань щодо нормативних засад та регулятивних принципів мислення, що визначають моральні настанови у житті людини й суспільства, а також шляхів вирішування наукових, технічних, соціальних завдань, які будуються на підґрунті етичних цінностей сучасної європейської культури. Викладання етики спрямовано на професійну підготовку студентів гуманітарного профілю, а також на освітню підготовку студентів усіх спеціальностей. Оволодіння знанням з етики дозволяє кваліфіковано й самостійно аналізувати проблеми та засоби прийняття практичних рішень, орієнтуватися у вирішенні професійних та світоглядних питань. Основна задача викладання дисципліни – сприяння формуванню у студентів системи поглядів на значення моральних передумов у цивілізаційному розвитку та відповідних практичних досягнень прикладної етики щодо цивілізаційної перспективи.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Предмет та теоретичні напрямки етики.

Предмет та структура етики. Співвідношення моральних, релігійних, наукових, політичних, економічних цінностей. Моральні поняття та теоретичні засади їх обґрунтування. Релігійна етика. Раціональні, натуралістичні та ірраціональні основи у визначенні моральних понять і регулятивних принципів діяльності.

Змістовий модуль 2. Моральна свідомість і практична діяльність людини.

Моральна свідомість і моральна позиція. Моральне право. Моральні зобов'язання та відповідальність. Межі моральної відповідальності. Індивідуальна та колективна відповідальність. Шляхи обґрунтування моральної та етичної норми. Моральний стан суспільства й витоки суспільного добробуту. Етика аргументативного дискурсу та етика прагматизму.

Змістовий модуль 3. Прикладна етика.

Предмет прикладної етики. Теорії прикладної етики як шлях до розв'язання суспільних проблем і конфліктів. Етичні вимоги до суспільних, політичних, економічних, правових відносин. Етичні регулятивні принципи у професійної та наукової діяльності. Форми й засоби контролю. Інституційна етика.

Змістовий модуль 4. Моральні передумови цивілізаційного розвитку.

Формальні принципи регулювання суспільних відносин у сучасному світі. Корпоративна етика та проблема взаємної відповідальності. Мультикультуралізм і толерантність. Людяність і гуманізм. Технічний прогрес і моральні випробування людства. Життя як предмет моральної турботи. Моральний вибір і доля майбутнього.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати: основні напрямки розвитку теоретичної та прикладної етики, нормативні засади та регулятивні принципи стосовно моральних рішень, основні напрямки формування етичних орієнтирів людини й суспільства.

Вміти: розрізняти типи проблем і шляхи їх вирішення відповідно етичним вимогам і стандартам; аналізувати підвалини ціннісних та світоглядних настанов людини й суспільства; опанувати культурою мови як засобу входу в суспільне буття; свідомо будувати власну систему світорозуміння.

**ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ
«ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»**

Кафедра, що забезпечує викладання: **психології і соціальної роботи**

Викладач: **доц. Фурман А.А.**

Лекцій – 30 год., лабораторних – 30 год. Форма контролю – залік.

Дисципліни «Професійне спілкування у соціальній роботі» входить до циклу профпідготовки спеціалістів з соціальної роботи. Особливістю курсу є його інтеграційний і аналітичний характер.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Змістовий модуль 1. Основи професійного спілкування. Поняття професійного спілкування, його загальні особливості.

Змістовий модуль 2. Основи фахової взаємодії у системі «людина-людина», принципи та загальні особливості. Соціальна робота як професія і мистецтво спілкування. Три типи поглядів на соціальну роботу як фахову діяльність: рефлексивно-терапевтичний, колективістський, індивідуалістичний.».

Змістовий модуль 3. Інвенція, диспозиція, елокуція, меморія й акція. Поняття про стратегію оратора. Типи підготовки до публічного виступу. Топіка. Аргументи й критика. **Змістовий модуль 4. Стратегія і тактика уникнення конфліктогенів у спілкуванні.** Стратегія використання «згладжувальних» засобів у промові.

Змістовий модуль 5. Форми мовленнєвого впливу, його логічні та психологічні засновки, прийоми синтаксичного перетворення. Вибір прямої чи непрямої форми впливу. Риторичні фігури. Риторичне запитання.

Змістовий модуль 6. Розвиток ораторського мистецтва у Стародавній Греції та Римі. Софістика і діалектика. Еліати і піфагорійці. Великі оратори Греції . Платон про риторику. Риторика Арістотеля. Риторика у сфері законодавства, політики, влади.

Змістовий модуль 7. Розвиток ораторського мистецтва в Київській Русі та Україні. Принципи спілкування в українській ментальності. Острозька школа. Християнство і Київська Русь.

Змістовий модуль 8. Мистецтво міркування і мистецтво спілкування. Архітектоніка спілкування. Закономірності і правила ефективного спілкування. Техніки взаємодії для породження прихильності. Активне слухання. Символ-драма у міжособовій взаємодії.

Змістовий модуль 9. Досягнення раппорту як близького довірливого контакту. Уникнення конфліктогенів у спілкуванні. Становлення і розвитку контактів між людьми. Цілі міжособового спілкування. Задоволення соціальних і духовних потреб у комунікативній взаємодії. Послідовність у процесі налагодження контактів між людьми. Довірливі стосунки. Переконавання у діалогічному мовленні.

Змістовий модуль 10. Культурні традиції та їхні функції у розвитку форм і засобів спілкування. Традиції та звичаї різних народів світу. Святково-обрядова культура України. Культура як спосіб організації суспільного, групового та індивідуального життя. Традиції і культура в житті людини і суспільства, їх функціональне призначення.

Змістовий модуль 11. Техніки і нормативи мовлення соціального працівника. Семантичне і семіотичне формовияви мовлення, основна ідея промови. Основні форми, методи і засоби професійного спілкування. **Змістовий модуль 12. Маніпулятивні техніки спілкування.** Види маніпулятивних комунікативних взаємодій. Маніпулятор та актуалізатор Е.Шострома. Способи та методи подолання чи нівелювання маніпулятивного впливу.

Змістовий модуль 13. Мистецтво переконання в системі професійних комунікаційних зв'язків. Мова та її значущість у професійному спілкуванні. Структура доказу і вимоги до нього. Поняття тези та аргументу.

Змістовий модуль 14. Рівні сучасного професійного спілкування. Спілкування «по-горизонталі» і «по-вертикалі». Інтенсивність та рівні спілкування (низький, достатній, високий, абсолютний). Побутове спілкування. Соціальна, професійна і естетична шкали спілкування. Сприйняття невербальної комунікації.

Змістовий модуль 15. Установки в професійному спілкуванні. Поняття диспозиційної концепції спілкування. Значущі чинники та критерії оцінки ефективності впливу на партнера по спілкуванню.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, УМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основні закономірності розвитку та прояву спілкування та становлення особистості у комунікативній взаємодії; основні теоретичні питання дисципліни, принципи функціонування артикуляційного апарату мовлення.

вміти: емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культурні особливості. Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань. Демонструвати навички міжособистісної та групової комунікації у публічних виступах, коректному веденні діалогу.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ «ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ»

Кафедра, що забезпечує викладання: **психології і соціальної роботи**

Викладач: **доц. Фурман А.А.**

Лекцій – 30 год., лабораторних – 30 год. Форма контролю – залік.

Дисципліни «Психологія спілкування» є складовою циклу гуманітарної підготовки, яка сприяє розвитку особистості, спонукає студентів до оволодіння теоретичних знань щодо принципів і закономірностей постання індивідуальності в умовах мінливості життєвих ситуацій.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Змістовий модуль 1. Основи психології спілкування. Поняття професійного спілкування, його загальні особливості.

Змістовий модуль 2. Основи фахової взаємодії у системі «людина-людина», принципи та загальні особливості. Соціальна робота як професія і мистецтво спілкування.

Змістовий модуль 3. Поняття про стратегію психологічної взаємодії. Типи підготовки до публічного виступу (написання повного тексту промови, запис головних тез та аргументів, виголошення промови експромтом). Топіка. Аргументи й критика.

Змістовий модуль 4. Тактика і стратегія уникнення конфліктогенів у спілкуванні. Стратегія використання «згладжувальних» засобів у промові. Етапи активізації мисленнєвої та почуттєво-емоційної діяльності аудиторії.

Змістовий модуль 5. Логічні та психологічні форми мовленнєвого впливу, прийоми синтаксичного перетворення. Вибір прямої чи непрямой форми впливу. Риторичні фігури. Риторичне запитання. Критерії словесного виразу промови: правильність, ясність, краса, доречність.

Змістовий модуль 6. Розвиток ораторського мистецтва у Стародавній Греції та Римі. Софістика і діалектика. Еліати і піфагорійці. Великі оратори Греції

Змістовий модуль 7. Розвиток ораторського мистецтва в Київській Русі та Україні. Принципи спілкування в українській ментальності. Острозька школа. Християнство і Київська Русь. Національна мова і мовлення. Релігійне красномовство. Братські школи. Києво-Могилянська академія.

Змістовий модуль 8. Мистецтво міркування і мистецтво спілкування. Архітектоніка спілкування. Закономірності і правила ефективного спілкування. Техніки взаємодії для породження прихильності. Активне слухання. Символ-драма у міжособовій взаємодії.

Змістовий модуль 9. Уникнення конфліктогенів у спілкуванні. Досягнення раппорту як близького довірливого контакту. Становлення і розвитку контактів між людьми. Цілі міжособового спілкування. Задоволення соціальних і духовних потреб у комунікативній взаємодії. Послідовність у процесі налагодження контактів між людьми. Довірливі стосунки.

Змістовий модуль 10. Традиції і культура спілкування. Традиції та звичаї різних народів світу. Святково-обрядова культура України. Культура як спосіб організації суспільного, групового та індивідуального життя. Традиції і культура в житті людини і суспільства, їх функціональне призначення.

Змістовий модуль 11. Нормативи і техніки і мовлення соціального працівника. Семантичне і семіотичне формовияви мовлення, основна ідея промови. Основні форми, методи і засоби професійного спілкування. М'якість, мелодійність, милозвучність, тендітність промови, її афектація і логічність. Дикторські здібності соціального працівника і їх використання.

Змістовий модуль 12. Спілкування у формовиявах маніпуляцій. Види маніпулятивних комунікативних взаємодій. Маніпулятор та актуалізатор Е.Шострома. Способи та методи подолання чи нівелювання маніпулятивного впливу.

Змістовий модуль 13. Мистецтво переконання в системі професійних комунікаційних зв'язків. Мова та її значущість у професійному спілкуванні. Мистецтво переконання за допомогою законів логічного мислення.

Змістовий модуль 14. Рівні сучасного психологічного спілкування. Спілкування «по-горизонталі» і «по-вертикалі». Інтенсивність та рівні спілкування (низький, достатній, високий, абсолютний). Побутове спілкування.

Змістовий модуль 15. Установки в професійному спілкуванні. Поняття диспозиційної концепції спілкування. Значущі чинники та критерії оцінки ефективності впливу на партнера по спілкуванню.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, УМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основні закономірності розвитку та прояву спілкування та становлення особистості у комунікативній взаємодії;

вміти: емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культурні особливості. Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.

**ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Кафедра, що забезпечує викладання: **правознавства**
Викладач: доц. Воробйова Г.В., ст. викл. Татакі Д.Д.
Лекцій – 16 год., практичних – 14 год. Форма контролю – залік

Мета викладання дисципліни “**Правове регулювання інформаційної діяльності**” є вивчення майбутніми спеціалістами аспектів правового регулювання інформаційної діяльності нормами конституційного, цивільного, трудового, адміністративного та кримінального законодавства; здобуття практичних навичок роботи з актами законодавства України.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Інформаційні правовідносини. Суб’єкти правовідносин, що виникають з приводу реалізації права на інформацію. Поняття та принципи інформаційних правовідносин. Суб’єкти інформаційних правовідносин. Засоби масової інформації як специфічний суб’єкт інформаційно-правових відносин. Правосуб’єктність учасників інформаційно-правових відносині (на прикладі особливого суб’єкту).

Змістовий модуль 2. Основні засади розвитку інформаційного суспільства. Правові ознаки інформаційного суспільства. Нормативно-правові акти, що регламентують розвиток інформаційного суспільства в Україні. Повноваження державних органів у сфері розбудови інформаційного суспільства.

Змістовий модуль 3. Правове регулювання телекомунікацій. Інтернет. Основні положення законодавства України щодо комунікацій. Особливості розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет.

Змістовий модуль 4. Електронний документообіг в Україні. Поняття електронного документообігу. Забезпечення електронного документообігу.

Змістовий модуль 5. Правове регулювання діяльності засобів масової інформації. Друковані засоби масової інформації (преса) в Україні. Правові основи діяльності електронних ЗМІ. Правовий статус творчих працівників ЗМІ.

Змістовий модуль 6. Законодавство у сфері видавничої діяльності. Державна реєстрація суб’єктів видавничої справи. Державна підтримка книговидавництва.

Змістовий модуль 7. Рекламна діяльність в Україні. Загальні вимоги до реклами. Особливості правового регулювання реклами в Інтернет.

Змістовий модуль 8. Юридична відповідальність у галузі інформаційної діяльності. Дисциплінарна відповідальність за порушення інформаційного законодавства. Цивільно-правова відповідальність за порушення інформаційного законодавства. Адміністративна відповідальність за порушення інформаційного законодавства. Кримінальна відповідальність за порушення інформаційного законодавства.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати: методи правового регулювання конституційного, цивільного, трудового, адміністративного та кримінального законодавства України; аспекти правового регулювання інформаційних відносин щодо конституційного, цивільного, трудового, адміністративного та кримінального законодавства України; структуру та порядок діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, державних та муніципальних організацій до функцій яких належить здійснювати регулювання інформаційною діяльністю; структуру та порядок діяльності судових органів України.

уміти: користуватись актами законодавства України, швидко орієнтуватись в їх тексті, відшукувати потрібні нормативні акти; користуватись електронними базами даних законодавства України; складати за типовими зразками поширені в інформаційних відносинах юридичні папери.

**ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ
«ТРУДОВЕ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО»**

Кафедра, що забезпечує викладання: **правознавства**
Викладач: **доц. Кривдіна І.Б., ст. викл. Латишева В.В.**
Лекцій – 16 год., практичних – 14 год. Форма контролю – залік

Завданням вивчення дисципліни є надання студентам базових знань з питань сучасного трудового та підприємницького права; розкриття сутності трудових та підприємницьких правовідносин, понять трудової та підприємницької правоздатності та дієздатності фізичної та юридичної особи, трудових правовідносин та їх суб'єктів, особливостей правового регулювання колективного та трудового договорів, особливостей господарської, дисциплінарної та матеріальної відповідальності в трудовому та підприємницькому праві, тощо, а також формування умінь орієнтуватися в нормативно-правових актах законодавства про працю та підприємницьку діяльність, а також використовувати їх при виконанні службових та професійних обов'язків.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1: Загальна характеристика та джерела трудового права. Поняття, предмет та функції трудового права як галузі права. Система трудового права України. Поняття джерел трудового права, їх види. Трудові правовідносини та їх суб'єкти. Умови та підстави виникнення трудових правовідносин. Зміст трудових правовідносин.

Змістовий модуль 2: Колективний та трудовий договори. Поняття та значення колективного договору, правові підстави та умови його укладення. Сторони, строк дії та зміст колективного договору. Порядок прийняття колективного договору. Поняття, сторони та зміст трудового договору.

Змістовий модуль 3. Загальна характеристика підприємницького права, підприємницька діяльність та державне регулювання підприємницької діяльності в Україні. Поняття, предмет, принципи та система підприємницького права. Поняття, ознаки та принципи підприємницької діяльності. Джерела підприємницького права. Державне регулювання підприємництва. Державний контроль (нагляд) за здійсненням підприємницької діяльності.

Змістовий модуль 4. Загальна характеристика суб'єктів господарювання. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки та види. Правове положення суб'єктів господарської діяльності без створення юридичної особи (фізичних осіб-підприємців). Правове положення юридичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності. Особливості правового статусу окремих видів юридичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати: понятійно-категоріальний апарат трудового та підприємницького права та володіти юридичною термінологією; знати тенденції розвитку трудового та підприємницького права в умовах ринкової економіки; зміст трудового та господарського права як комплексних галузей права; предмет, завдання і зміст дисципліни; теоретико-методологічні основи трудового та підприємницького права; основні положення Конституції України, Кодексу законів про працю України та Господарського Кодексу України, рішень Конституційного Суду України, постанов Пленуму Верховного Суду України з питань застосування трудового та господарського законодавства, стан судової практики; специфіку предмета правового регулювання трудового та підприємницького права; предмет, метод, систему і принципи трудового та підприємницького права, зміст їх основних інститутів; сферу дії законодавства про працю.

уміти: правильно застосовувати нормативний матеріал до конкретних відносин; надавати проведеній роботі належної форми (письмове рішення практичних задач, складання документів тощо); застосовувати отримані знання до змодельованих ситуацій щодо правовідносин у сфері регулювання трудових правовідносин та господарювання; використовувати чинне законодавство у сфері регулювання трудових правовідносин та господарювання для вирішення питань, що виникнуть у процесі майбутньої трудової та підприємницької діяльності.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ «ВОЛОНТЕРСТВО У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Кафедра, що забезпечує викладання: **психології та соціальної роботи**

Викладач: **доц. Булгакова О.Ю.**

Лекцій – 30 год, лабораторних – 30 год. Форма контролю – залік

Дисципліна «**Волонтерство у соціальній роботі**» має важливе значення для формування світогляду студентів. В процесі викладання, волонтерство представлено як область людської культури, як гуманітарна наука та як практична діяльність, покликана формувати у студентів озброєння майбутніх соціальних працівників історією виникнення волонтерського руху, напрямками волонтерської діяльності, що використовуються у сучасному суспільстві як в Україні, так і за кордоном, ознайомлення з технологіями, особливостями розробки та впровадження волонтерських програм, принципами діяльності та організацій волонтерів.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Волонтерство як добровільна діяльність та вид соціальної допомоги.

Волонтерський рух та волонтерська діяльність як ресурс соціальної роботи. Історія волонтерського руху. Людські ресурси волонтерського руху. Сутність волонтерського руху.

Змістовий модуль 2. Управління волонтерськими програмами

Основні напрями волонтерської діяльності. Функціонування структур «третього сектору». Законодавча база щодо роботи з «третьим сектором».

Змістовий модуль 3. Організація та керування волонтерськими програмами

Інформаційна волонтерська робота. Волонтерська робота з сім'ями дітей - інвалідів. Тренінгова робота у молодіжному середовищі. Технології волонтерської роботи. Волонтерська вулична соціальна робота. Робота волонтерів з людьми похилого віку. Інформаційна волонтерська робота. Тренінгова робота з ВІЛ/СНІД інфікованими. Благодійна діяльність і волонтерство

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: етичні принципи професійної діяльності психолога при вирішенні навчально-професійних завдань; знати теоретичні і практичні навички вивчення особливостей волонтерської роботи, техніки ефективного спілкування в професійній та особистісній сферах; специфіку роботи волонтерів з різними категоріями населення, надання волонтерської допомоги працівникам соціальних установ, допоможуть розвинути у майбутніх фахівців з соціальної роботи навички уміння практичної роботи з людьми різних верств та ланок населення.

вміти: здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення навчально-професійних завдань, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; здійснювати реферування наукових джерел, робити самостійні висновки; формулювати мету, завдання дослідження відповідно до предметної області, знати процедуру дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати при виконанні навчально-професійних завдань; емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні особливості; відповідально ставитись до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям; виявляти і залучати ресурси індивіда, групи для виконання завдань у процесі навчання; пропонувати способи вирішення психологічних проблем міжособистісної взаємодії; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта при виконанні навчальних завдань; складати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів соціально-психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів відповідно до запиту; складати програму соціально-психологічного дослідження соціальних груп;

**ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ
«СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА І ВЗАЄМОДОПОМОГА»**

Кафедра, що забезпечує викладання: **психології та соціальної роботи**

Викладач: **доц. Булгакова О.Ю.**

Лекцій – 30 год, лабораторних – 30 год. Форма контролю – залік

Дисципліна «Соціальна допомога і взаємодопомога» має важливе значення для формування світогляду студентів. В процесі викладання, соціальна допомога представлена як область людської культури, як гуманітарна наука та як практична діяльність, покликана формувати у студентів озброєння майбутніх соціальних працівників історією виникнення волонтерського руху, напрямками соціальної допомоги, що використовуються у сучасному суспільстві як в Україні, так і за кордоном, ознайомлення з технологіями, особливостями розробки та впровадження програм соціальної допомоги, принципами діяльності.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Соціальна допомога і взаємодопомога, як добровільна діяльність та вид соціальної допомоги.

Соціальна допомога і взаємодопомога як ресурс соціальної роботи. Історія соціальної допомоги. Людські ресурси соціальної допомоги. Сутність соціальної допомоги.

Змістовий модуль 2. Соціальна допомога і взаємодопомога програмами

Основні напрямки соціальної допомоги. Функціонування структур «третього сектору». Законодавча база щодо роботи з «третім сектором».

Змістовий модуль 3. Програмами організації та керування соціальною допомогою і взаємодопомогою

Інформаційна соціальна допомога. Соціальна допомога з сім'ями дітей - інвалідів. Тренінгова робота у молодіжному середовищі. Технології соціальної допомоги. Вулична соціальна робота. Робота з людьми похилого віку. Інформаційна соціальна допомога. Тренінгова робота з ВІЛ/СНІД інфікованими. Благодійна діяльність і соціальна допомога.

КІНЦЕВІ ЗНАННЯ, ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: етичні принципи професійної діяльності психолога при вирішенні навчально-професійних завдань; знати теоретичні і практичні навички вивчення особливостей соціальної допомоги, техніки ефективного спілкування в професійній та особистісній сферах; специфіку роботи з різними категоріями населення, надання соціальної допомоги працівникам соціальних установ, допоможуть розвинути у майбутніх фахівців з соціальної роботи навички уміння практичної роботи з людьми різних верств та ланок населення.

вміти: здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення навчально-професійних завдань, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; здійснювати реферування наукових джерел, робити самостійні висновки; формулювати мету, завдання дослідження відповідно до предметної області, знати процедуру дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати при виконанні навчально-професійних завдань; емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні особливості; відповідально ставитись до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям; виявляти і залучати ресурси індивіда, групи для виконання завдань у процесі навчання; пропонувати способи вирішення психологічних проблем міжособистісної взаємодії; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта при виконанні навчальних завдань; складати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів соціально-психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів відповідно до запиту; складати програму соціально-психологічного дослідження соціальних груп;